

prípadne opominutie služebných povinností manželom (ako zamestnancom) prihlasovať k penzijnému poisteniu zamestnancov — a medzi nimi aj seba samého — uložených mu v tomto smere samým zamestnavateľom, nesprošťuje zamestnavateľa záväzku: nahradiť škodu z opomenutia prihlášky k penzijnému poisteniu, lebo prípadné zavinenie manžela je voči žalobkyni práve tak zavinením tretej osoby ako zavinenie žalovaného zamestnavateľa (rozh. Sb. n. s. č. 6711).

Nárok žalobkyne na vyplácanie pozostalostných dôchodkov vznikol už smrťou manžela, tedy nesporne ešte pred kúpou nehnuteľností III. žalovanou od I. žalovaného. Bez porušenia hmotného práva vyložil preto odvolací súd bod V. kúpopredajnej smluvy z 21. decembra 1931 v tom smysle, že v tomto prevzatý záväzok kupiteľky — III. žalovanej — vzťahuje sa aj na pozostalostné dôchodky, uplatnené v tomto spore.

### Čís. 16245.

**I. Ak predavateľ dávku z prírastku hodnoty nehnuteľnosti (dodatok III. k vl. nar. č. 144/1922 Sb. z. a n.), ktorú kupiteľ neprevzal, včas nezaplatil a v dôsledku toho bolo na nehnuteľnosť vložené exekučné záložné právo, je kupiteľ zavinením predavateľa skrátенý v svojom vlastníckom práve a môže požadovať, aby ho predavateľ tohoto zaťaženia sprostil (opatril výmaz exekučného záložného práva).\*)**

**II. Rozhodovať o vzniku, trvaní a zániku dávok povahy verejnoprávnej povolanej sú nie súdy, ale príslušné administratívne úrady.\*\*)**

(Rozh. z 20. máje 1947, Rv III 53/37.)

Žalobkyňa a jej manžel kúpili dňa 30. júna 1922 od žalovaných nehnuteľnosť. Na základe kúpopredajnej smluvy vymeralo mesto T. dňa 6. októbra 1923 žalovaným dávku z prírastku hodnoty nehnuteľnosti v sume 23.062.50 Kč. Žalovaní dávku nezaplatili. V r. 1930 zajistilo si mesto dávku vkladom exekučného záložného práva na predanú nehnuteľnosť, zapísanú v pozemkovej knihe na meno žalobkyne. V kúpopredajnej smluve ani žalobkyne, ani jej manžel platenie dávky na sebe neprevzali. — Žalobkyňa domáhala sa žalobou rozsudkového výroku, že žalovaní povinní sú postarať sa na vlastné útraty o vklad výmazu tohoto záložného práva alebo složiť do súdneho depozitu 23.062.50 Kč s prísl. Žalovaní namietali najmä, že vklad exekučného záložného práva nestal sa po práve, lebo dávka sa nevymáhaním po dobu šesť rokov premlčala.

Súdy všetkých troch stolíc žalobe vyhoveľ, Najvyšší súd z týchto

\*) Rovnako: Sb. n. s. č. 12653.

\*\*) Porov.: Úr. sb. č. 1960.

## d ô v o d o v :

Podľa § 13 pravidiel o dávke z prírastku hodnoty nehnuteľnosti (dodatok III. k vl. nar. zo dňa 27. apríla 1922, čís. 143 Sb. z. a n. a zák. z 12. augusta 1921, čís. 329 Sb. z. a n.) postihuje dávka scudziteľa nehnuteľnosti, tento je dlžníkom a nabyvateľ za dávku len ručí. Podľa nenapadnutého zistenia odvolacieho súdu neprevzala žalobkyňa a jej manžel na seba zaplatenie dávky za žalovaných. Žalovaní dávku včas nezaplatili (§ 32 cit. pravidiel) a v dôsledku toho bolo vložené na nehnuteľnosti žalobkyne, kúpené od žalovaných, exekučné záložné právo. Týmto záložným právom je žalobkyňa skrátaná v svojom vlastníckom práve zavinením žalovaných, ktorí na toto zaťaženie nehnuteľnosti žalobkyne pre svoj dlh, keď žalobkyňa dávku neprevzala, nároku nemajú. Je preto oprávnený nárok žalobkyne, aby ju žalovaní tohoto zaťaženia sprostili, t. j. výmaz exekučného záložného práva opatrili.

Rozhodovať o vzniku, trvaní a zániku dávok povahy verejnoprávnej, nie sú povolané súdy, ale príslušné úrady administratívne. V dôsledku toho mohla by námietka žalovaných, že vklad exekučného záložného práva nestal sa po práve — pretože povinnosť žalovaných zaplatiť dávku z prírastku hodnoty nehnuteľnosti zanikla premlčaním, resp. že obec nebola oprávnená dávku proti nabyvateľovi uplatňovať, pretože nepreukázala, že dávka sa nedá na scudziteľovi vymôcť —, prísť v úvahu len vtedy, keby žalovaní preukázali tieto okolnosti pravoplatným rozhodnutím príslušných administratívnych úradov.

## Čís. 16246.

Otázku, či bol zamestnanec k zamestnávateľovi v služebnom pomere, podliehajúcim penzijnému poisteniu, rieši súd v spore o náhradu škody, vzniklej z porušenia prihlasovacej povinnosti, samostatne ako otázku prejudiciálnu, ak o nej ešte nebolo rozhodnuté pravoplatným výmerom nositeľa poistenia. — Nie je však vylúčené, aby sa strany obrátili o rozhodnutie o tom, či zamestnanec podliehal penzijnému poisteniu, na nositeľa poistenia, aj keď už poistný prípad nastal. Keď sa tak stalo, je pravoplatné rozhodnutie nositeľa poistenia o tom, či zamestnanec podliehal penzijnému poisteniu alebo nie, pre strany aj pre súd záväzná.\*)

(Rozh. z 20. mája 1937, Rv III 190/37.)

Žalobu, ktorou sa žalobník domáhal na I. žalovanom Drovi D. a II. žalovanej strane náhrady škody na tom základe, že ho neprihlásil k penzijnému poisteniu, o b a n i ž š i e s ú d y z a m i e t l y .

N a j v y š š í s ú d d o v o l a c i u ž i a d o ť ž a l o b n í k a z a m i e t o l .

## D ô v o d y :

Otázku, či zamestnanec bol k zamestnávateľovi v služebnom pomere, podliehajúcim penzijnému poisteniu, rieši súd v spore o náhradu škody, vzniklej z porušenia prihlasovacej povinnosti, samostatne ako otázku

\*) Porov.: Úr. sb. č. 2916 (I).